

[Ragnhild Andersen.]

område var sket forringelser, men at regeringens politik tværtimod havde tilsigtet at opretholde og forbedre levestandarden. Den højtærede socialminister erklærede for sin del, at regeringens hensigt havde været at føre en forstandig og forstående socialpolitik overfor alle kredse, og, sagde han — dog noget mere forsigtigt —, vi håber, det er lykkedes for os. Det må imidlertid siges, at regeringens politik uanset hensigterne i de sidste år har betydet afgørende tilbage-skridt på det sociale område. Ikke alene er vanskelighederne øget for dem, der i de senere år har måttet klare sig med alders- og invaliderente, arbejdsløshedsunderstøttelse, syge- eller socialhjælp, og for dem, der har siddet som enligstillede mødre og ført den daglige kamp for tilværelsen; men til dem, der gennem år har levet i social utryghed og frygt for morgendagens vanskeligheder, er kommet nye titusinder af samfundsborgere på grund af den voksende mangel på arbejde. Arbejdsløshed betyder ikke alene ledighed, mangel på beskæftigelse, men tillige fattigdom, mangel på mad og varme, ja ofte husly.

Lad mig belyse et enkelt område. Mine kolleger i København, de kvindelige metalarbejdere i metalindustrien, som er 7 000 i tallet, havde indtil for et år siden en rimelig god beskæftigelse. De allerfleste havde mulighed for at tjene en ugeløn. Ofte var den utilstrækkelig, og tilværelsen bragte adskillige vanskeligheder, fordi de kvindelige arbejdere som bekendt aflønnes betydeligt ringere end de mandlige. De får stadig ikke lige løn for samme arbejde, deres erstatning for dyrtiden er stadig uretfærdigt og urimeligt formindsket, fordi de gennem alle dyrtidsårene har måttet nøjes med et dyrtidstillæg, som kun gav dem $\frac{2}{3}$ dækning for prisstigningerne ifølge pristallet, og der mangler stadig børnehaver og vuggestuer til forsvarlig anbringelse af børnene. Alle disse vanskeligheder slås de arbejdende kvinder med i denne tid, men hertil er i løbet af det sidste år kommet en nedbrydende arbejdsløshed. Ca. 1 200 af disse 7 000 er nu helt arbejdsløse, deres levestandard er sat ned på ca. halvdelen af, hvad den var tidligere, for nogles vedkommende endda længere ned. De får jo dog deres understøttelse, vil nogle sige. Ja, det er rigtigt nok, men hvor stor er denne understøttelse? Indenfor Kvindeligt Arbejderforbund får ikke-forsørgere,

når de har under 5 års anciennitet, 46 kr. 80 øre om ugen, med over 5 års anciennitet får de 49 kr. 80 øre; herfra går så kontingentet til arbejdsløshedskasse og fagforening. For ikke-forsørgere gælder det, at de har ingen ret til huslejhjælp, medmindre de har 15 års anciennitet i arbejdsløsheds-kassen, og naturligvis kun når de ikke er gift. Det vil altså sige, at når det drejer sig om gifte kvinder, har de ikke ret til at få huslejhjælp. Blandt ikke-forsørgerne er der mange ugifte og fraskilte kvinder, som ikke har egen lejlighed, og som ofte må nøjes med dyre lejede værelser; og når de ikke kan få huslejhjælp fra arbejdsløsheds-kassen, må de altså tage huslejen ud af den ovennævnte lave understøttelse. Disse kvinder har naturligvis, hvad enhver kan forstå, de største vanskeligheder med at klare sig. Forsørgerbegrebet bør derfor absolut ændres derhen, at alle enlige kvinder får ret til huslejhjælp, det er ganske uretfærdigt, at de ikke kan få huslejhjælp, og jeg vil gerne spørge socialministeren, om han ikke mener at kunne imødekomme et sådant ønske, om han ikke mener, der er noget galt i, at kvinderne ikke i lighed med andre ikke-forsørgere kan få deres huslejhjælp.

Forsørgerens understøttelse er lidt højere. Indenfor Kvindeligt Arbejderforbund får en kvindelig forsørger med under 5 års anciennitet 55 kr. 20 øre om ugen, med over 5 års anciennitet får hun 58 kr. 20 øre. Hun har ret til huslejhjælp, men den andrager højst 72 kr. månedlig, og mange af vore kvinder sidder med en husleje, der er højere; de har af hensyn til børnene forsøgt at skaffe sig en bedre lejlighed og må altså tage resten af pengene til huslejen ud af deres understøttelse.

Det er klart, at de arbejdsløse kvinders vilkår er elendige med sådanne muligheder for understøttelse. Brændselshjælpen er endnu ikke udbetalt. Efter debatten her i dag om det forslag, der er fremsat af mit parti, og som har vundet genklang og antagelig bliver gennemført her inden længe, vil de arbejdsløse få brændselshjælpen i løbet af få dage. Den vil dog ikke dække deres brændselsforbrug, og det vil mærkes, at den brændselshjælp på 39 kr., de hidtil i foregående år har fået fra Københavns kommune, ikke længere udbetales. Det er så ubetinget en nedskæring af den hjælp, de har fået gennem årene.